

9. Festetics örökség – Keszthely térsége és a Balaton

A program első felében öt földrész trófeáit csodálhatjuk meg a Vadászati kiállításon, majd a Festetics Imre Élményközpontban megmerítkezünk a helyi kultúrában és gasztronómiában. A nap második felében hajóra szállunk, és a Balatoni Halgazdasági Zrt. halászati tevékenységével ismerkedünk.

Ha Keszthelyre gondolunk, az egyik első eszünkbe jutó szó a Festetics. Nem csak Magyarország leglátogatottabb kastély-múzeuma miatt elválaszthatatlan Keszthely és a Festetics család öröksége.

1. kép A Festetics kastély és parkja

A horvát származású család a 17. században jött Magyarországra. 1739-ben vásárolták meg a keszthelyi birtokokat. A következő bő 200 évben a család egymást követő generációi – az adott korban kifejezetten haladó szemlélettel – sokat tettek Keszthely fejlődéséért, a lakosság jólétéért. A hercegi rangig jutó családnak köszönhetjük egyebek mellett a Keszthelyen és Csurgón alapított gimnáziumokat, Európa első felsőfokú mezőgazdasági intézményét a Georgikon, a Helikon ünnepségeket, vagy a Hévízi-tó első fürdőházát. Szerencsének köszönhetően eredeti állapotában fennmaradt könyvtárunk a legnagyobb főúri könyvtár Magyarországon. Kiemelkedő érdemeik vannak juh és lótenyésztésben, nagy energiát fektettek a korszerű gazdaság kiépítésére, a szakemberképzésre. Festetics Imre genetikai törvényszerűségeket publikált Mendel előtt „A természet genetikai törvényei” című cikkében a juhtenyésztésben szerzett tapasztalatai alapján. Felsorolni is nehéz lenne a helyi közösség jólétét, fejlődését szolgáló cselekedeteiket.

I. Programunkat a Kastély parkján átsétálva a Vadászati kiállítás megtekintésével kezdjük.

A Festetics család életében meghatározó volt a vadászat, a Georgikonon 1806-ban – az országban elsőként – beindult a felsőfokú erdész- és vadász képzés. A kastélyt több helyen is a család trófeái díszítették. Ezek az emlékek azonban sajnos eltűntek.

A 2008-ban megnyitott kiállítás a családnak is méltó emléket állít. A gyűjtemény anyaga többek között Windisch-Grätz, Ferenc József, báró Dózsa György trófeáiból, Széchenyi Zsigmond és Kittenberger Kálmán relikviáiból és trófeáiból építkezik, valamint ismerteti Dr. Szederjei Ákos és Nagy Endre szakmai múltját is.

2. kép Vadászati kiállítás

A múzeum megszületése kapcsán ki kell emelni Hídvégi Béla és Tóth Csaba munkásságát. A múzeumalapító Hídvégi Béla elhivatottságának köszönhetően öt földrész trófeái láthatóak sok esetben élethű preparátumként, élőhelyükön bemutatva. Tóth Csaba múzeumvezető kiváló szervező, és kitartó fejlesztő munkájának köszönhetjük a kiállítás folyamatosan bővülő jelenlegi arcát.

II. A kiállítás megtekintése után a Festetics Imre Élményközpontba látogatunk, mely a Bakonyerdő Zrt. egyik meghatározó közjóléti attrakciója. Az Élményközpont létrehozásával, a környezeti nevelés mellett, társaságunk célja volt az is, hogy a látogatók közvetlenül gyűjtsenek élményeket élő környezetükről, megismerjék a hazai erdők csülkös nagyvadfajait, és betekintést nyerjenek az őshonos, magyar háziállatok világába. A Festetics Imre Élményközpont elődje, a Festetics Imre Állatpark 2013-ban jött létre a Társaság saját fejlesztése, beruházása révén. Az azt követő évben egy ökoturisztikai pályázat keretében nyitotta meg kapuit a Természet Háza Látogatóközpont.

A Társaság a hatékonyabb működés és a komplexebb látogatói élmények kiszolgálása érdekében 2021. január elsejétől összevonta a két intézményt és Festetics Imre Élményközpont néven működteti tovább. Az élményközpont három fő részre tagolódik.

3. kép A Természet Háza Látogatóközpont

A Természet Háza látogatóközpontban interaktív látványelemek és fotók segítenek a környék élővilágának megismerésében, miközben egy akusztikus és vizuális effektekkel, élethű, preparátumokat is tartalmazó, dioráákkal színesített kiállítást járunk be. A kiállítótér folyamatosan változó, fejlődő anyagában megjelentek VR (virtuális valóság és az AR (kiterjesztett valóság) technológiák is, melyekkel célunk, hogy korszerű eszközökkel adjuk át az általunk fontosnak tartott ismeretanyagot.

4. kép Cikta juhok

Az élményközpont őshonos háziállatokat bemutató részén arra törekszünk, hogy a felnövekvő generáció megismerje Magyarország hagyományos háziállatait. Felismertük, hogy változó világunkban mára szükségessé vált, a nem is olyan rég még a mindennapi élet részét képező állatok gyermekeink számára történő bemutatása. Mintegy állatkertben sétálva ismerkedhetnek meg hagyományos haszonállatainkkal.

A kicsiknek szóló ismeret terjesztésén túl egyfajta tudatos gyűjteménye is ez a Kárpát-medence őshonos háziállatainak, ahol névadónk munkássága előtt tisztelegve kiemelt hangsúlyt kapnak az őshonos juhajták.

A harmadik egység Magyarország jellemző nagyvadjait mutatja be. A 2021-ben átadott fejlesztésünk során kiemelten törekedtünk arra, hogy olyan életteret biztosítsunk az állatok számára, ahol természeteshez hasonlóan viselkedhetnek. A látogató a 4,6 hektáros területet bejárva ahhoz hasonló élményt kap, mintha a természetben figyelhetné meg vadjainkat.

Az élményközpont munkatársai a komplexum adta lehetőségeket kihasználva számos programot, tematikus eseményt szerveznek, melyek népszerűségének köszönhetően még több embernek tudjuk átadni a számunkra fontos ismereteket, megőrzendő értékeket. A tavalyi évben kialakított jurta tábor olcsó és egyedi élményt biztosító szálláslehetőséget kínál. Az elmúlt évek erőfeszítéseinek eredményeként a Balaton-felvidéki biciklis vándortáborok központi helyszínévé vált az intézmény.

5. kép Dámszarvas bika az élményközpontban

III. Az élményközpontban feltöltődve indulunk harmadik programpontunkhoz. A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. keszthelyi telephelyén ismerkedhetünk a Balatonnal, a Balaton élővilágával különös figyelmet szentelve a halknak.

A Balatoni Halászati Zrt. jogutódjának tekinthető cég 2009-ben alakult. Az átalakulást az ebbe a szükségessé, hogy a balatoni halászat érdemben megszűnt, a gazdálkodás jellege megváltozott.

Továbbra is kiemelt szerep jut a balatoni halállomány fenntartásának, fejlesztésének, amelyet azonban már nem halászat, hanem horgászat, horgászturizmus útján hasznosítanak. Fontos célkitűzéssé vált az ökológiai szemléletű halgazdálkodás, a természetvédelmi értékek védelme, és a minőségi turizmus feltételeinek biztosítása. A cég megváltozott feladatokhoz innovatív módon való alkalmazkodásának ékes példája a keszthelyi telephely átalakulása, ahová az ipari halászat bázisából egy turizmust kiszolgáló horgászcentrumot varázsoltak.

6. kép Keszthelyi part madártávlatból

előadást hidrológiai, vízökológiai, halismereti témákban. Az élményt fokozza, hogy vendéglátónk jóvoltából rövid hajóúton ismerkedhetünk a Keszthelyi-öböllel.

Képek:

Francz Ilona
Varga Péterné